

Näringslivsprogram

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Näringslivsprogram	Program	2026-09-15 §	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	26KS269	Tillsvidare
Dokumentinformation	Näringslivsprogram		
Dokumentet gäller för	Alla nämnder		

1. INLEDNING

Näringslivsprogrammet 2026–2030 är en överenskommelse om gemensam riktning för näringslivsutveckling mellan Piteå kommun, näringslivet och andra relevanta aktörer. Programmet uttrycker en gemensam vilja att stärka företagsklimatet, utveckla det befintliga näringslivet, skapa goda förutsättningar för etableringar samt bidra till Piteås långsiktiga attraktivitet och konkurrenskraft.

Ett starkt och dynamiskt näringsliv är en viktig del av Piteås utveckling. Företag skapar arbetstillfällen, investeringar, skatteintäkter och innovation, men bidrar också till platsens attraktivitet, framtidstro och möjligheter för människor att bo, leva och verka i kommunen. Näringslivsutveckling är därför inte en avgränsad fråga för en enskild verksamhet, utan en del av det bredare arbetet för att göra Piteå till Sveriges bästa plats att bo på.

Programmet är samtidigt Piteå kommuns tematiska fördjupningsprogram för näringslivsutveckling. Det utgår från Vision 2050 och utvecklingsprogrammet för Vision 2050 och konkretiserar strategin Enkelt att vara företagare, med fokus på ett stärkt företagsklimat, god dialog med näringslivet och bättre förutsättningar för företag att etablera sig, växa och utvecklas i Piteå. I linje med utvecklingsprogrammet har näringslivsprogrammet ett särskilt fokus på att bredda näringslivsbasen och skapa fler möjligheter för tillväxt.

Programmet pekar ut prioriterade tillväxtområden och strategiska möjliggörare som ska vara vägledande för kommunkoncernens arbete med näringslivsutveckling under perioden 2026–2030. Programmet ska också vara vägledande när det gäller kommande prioriteringar inom ramen för den Tillväxtpolitiska reserven. Programmet ska kompletteras med en översiktlig aktivitetsplan som innefattar aktuell omvärldsanalys. Aktivitetsplanen ska uppdateras årligen.

1.1 Omvärldsanalys

Den gröna samhällsomställningen är i dag en av de starkaste drivkrafterna bakom förändrade förutsättningar för näringslivsutveckling i Sverige och Europa. Omställningen handlar inte enbart om klimatmål i snäv mening, utan om en bredare förändring av ekonomi, energisystem, industri och resursanvändning. På EU-nivå har detta successivt fått formen av en industri- och konkurrenskraftspolitik där avkarbonisering, stärkt produktionskapacitet och ökad kontroll över strategiska värdekedjor ses som ömsesidigt förstärkande mål.

Samtidigt formas utvecklingen av en mer orolig och fragmenterad omvärld. Geopolitiska spänningar, störningar i globala leveranskedjor, högre energipriser och ökad strategisk konkurrens har förändrat synen på hur beroenden ska hanteras. Fokus har därför i allt högre grad förskjutits från enbart effektivitet och global handel till frågor om robusthet, strategisk kapacitet och försörjningstrygghet. Säker och hållbar tillgång till energi, råvaror och kritiska insatsvaror har blivit en allt viktigare fråga för såväl industri och digitalisering som för energiomställning och försvar.

I denna utveckling blir hållbarhet, cirkularitet och resiliens tre centrala perspektiv. Hållbarhet handlar inte längre bara om minskad miljö- och klimatpåverkan, utan också om långsiktigt konkurrenskraftiga produktionssystem. Cirkularitet kan stärka tillgången till sekundära råvaror och minska sårbarheten i försörjningskedjorna. Resiliens handlar samtidigt om förmågan att hantera störningar, säkra tillgång till energi och insatsvaror och ställa om i hög takt.

Utvecklingen sammanfaller med en tydlig demografisk förändring. Lägre födelsetal, en åldrande befolkning och en svagare befolkningstillväxt innebär att konkurrensen om arbetskraft väntas öka i stora delar av landet. I Norrbotten förstärks detta ytterligare av det stora arbetskraftsbehov som följer av industriinvesteringar. För Piteå innebär detta att kompetensförsörjning blir en allt mer kritisk fråga. Förmågan att attrahera, behålla och utveckla människor i arbetsför ålder blir avgörande, både för näringslivets utveckling och för kommunens långsiktiga attraktivitet.

Parallellt pågår en snabb teknikutveckling där digitalisering, automation och artificiell intelligens förändrar villkoren för företagande, produktion och tjänsteutveckling. Utvecklingen innebär att vissa arbetsuppgifter rationaliseras och att delar av arbetsmarknaden omformas, samtidigt som nya affärsmöjligheter, kompetensbehov och yrkesroller växer fram. För Piteå är detta en viktig del av omställningen. Teknikutvecklingen kan bidra till ökad produktivitet, stärkt konkurrenskraft och högre förädlingsvärde, men också fungera som en viktig möjliggörare för att hantera framtida brist på arbetskraft.

Mot denna bakgrund förändras förutsättningarna för norra Sverige i grunden. Den globala klimatomställningen, elektrifieringen och efterfrågan på fossilfri produktion ger upphov till stora investeringar i regionen. Utvecklingen berör inte bara de kommuner där de största investeringarna sker, utan får också effekter i angränsande kommuner genom ökad efterfrågan på kompetens, bostäder, transporter, logistik, service, underleverantörer och andra samhällsfunktioner. För Norrbotten handlar det därför inte enbart om industrietableringar, utan om en bred samhällsomvandling.

Norra Sveriges betydelse förstärks av kombinationen av naturresurser, energitillgångar, mark, industriell kompetens och geografiskt läge. Regionen har god tillgång till fossilfri el och stor betydelse för Sveriges och Europas råvaruförsörjning. EU:s ökade fokus på kritiska råvaror har också gjort norra Sverige särskilt relevant, inte minst genom fyndigheter och planerade värdekedjor kopplade till järnmalm, fosfor och sällsynta jordartsmetaller. Regionen framstår därmed i ökande grad som strategiskt viktig, inte bara i ett svenskt utan också i ett europeiskt perspektiv.

Till detta kommer det förändrade säkerhetsläget. Sveriges medlemskap i Nato, Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och den ökade betoningen på totalförsvar, försörjningsberedskap och robust infrastruktur har skärpt fokus på samhällets motståndskraft. Detta skapar nya behov kopplade till energi, logistik, säkerhet, transportkapacitet och försörjningsförmåga, men också nya möjligheter för företag och andra aktörer att bidra med varor, tjänster och lösningar.

För Piteå innebär utvecklingen att kommunen behöver förstå sin framtida roll i relation till den större omställningen i norra Sverige och den framväxande regionala ekonomin. Det handlar både om att ta tillvara möjligheter kopplade till industriell omställning, energi, logistik och nya värdekedjor, och om att stärka de kvaliteter som gör att människor och företag väljer att etablera sig, växa och stanna kvar i Piteå.

Mot denna bakgrund blir vissa aspekter särskilt viktiga för Piteås utveckling: förmågan att attrahera och behålla kompetens, att använda digitalisering och ny teknik för ökad konkurrenskraft, att stärka forskning, innovation och samverkan, att utveckla attraktiva miljöer för företagande och att positionera Piteå som en attraktiv plats för boende, investeringar och besök. Det är också i detta sammanhang som programmets strategiska möjliggörare ska förstås.

Samtidigt behöver Piteå bygga vidare på de områden där det redan finns tydliga styrkor, kompetenser och utvecklingsmöjligheter. Därför lyfter programmet fram ett antal prioriterade tillväxtområden där kommunen, tillsammans med näringslivet och andra aktörer, behöver arbeta mer samlat och långsiktigt för att stärka konkurrenskraft, värdeskapande och hållbar tillväxt.

2 GRUNDFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR TILLVÄXT

Förutsättningarna för ett starkt, hållbart och växande näringsliv bottnar i tillgång till kompetens, mark och lokaler, väl fungerande infrastruktur samt attraktiva boendemiljöer med närhet till service. Nedan beskrivs dessa grundförutsättningar kortfattat.

2.1 Fler Pitebor i arbetsför ålder

Utmaningen är tydlig. Vi är lika många Pitebor idag som år 2021, 42 300 invånare. En liten minskning har också skett mellan 2024 och 2025. Vår genomsnittsålder ökar för varje år och barnafödandet går ner, vilket är alarmerande för både näringslivet och kommunen. Att attrahera och behålla människor i arbetsför ålder är därför en avgörande fråga för Piteås långsiktiga utveckling. Det gäller såväl för utvecklingen i näringslivet som för kommunens möjligheter att tillgodose invånarna med god service. Detta är därför en gemensam och högt prioriterad fråga för Piteå kommun och för Piteås företagare.

Piteå kommun ska på ett strukturerat, långsiktigt och förtroendefullt sätt samarbeta med näringslivet när det gäller att få fler människor i arbetsför ålder att bosätta sig här. Ett särskilt fokus ska läggas på att få unga kvinnor att vilja flytta hit och trivas här.

2.2 Infrastruktur

En väl fungerande och utvecklad infrastruktur är en grundförutsättning för tillväxt. För Piteås utveckling handlar detta både om transportinfrastruktur, digital infrastruktur och energiförsörjning. Att stärka såväl den transporttekniska som den digitala infrastrukturen är därför viktigt. En god trafikplanering är också central. När det gäller elektrisk infrastruktur går utvecklingen mot att allt fler företag efterfrågar allt högre anslutningseffekter kopplat till industrietableringar.

Det största infrastrukturella projekt som genomförts i Norr- och Västerbotten i modern tid är som bekant Norrbottenbanan (NBB). Planeringsarbetet för NBB pågår och kommer att intensifieras. Även om Trafikverket är huvudman för projektet kommer det att krävas en kommunintern samordning, men också en god och löpande dialog med näringslivet, boende och andra berörda aktörer. Satsningen innebär många utmaningar, men också stora möjligheter att skapa långsiktig utveckling av Piteå som ort, vilka behöver tas till vara.

2.3 Mark och lokaler

Tillgången till mark och ändamålsenliga lokaler är en viktig förutsättning för tillväxt. Piteå behöver både verksamhetsmark och kommersiella lokaler som kan möta olika företags behov, i olika skeden och för olika typer av verksamheter.

Arbetet med mark- och lokalfrågor behöver omfatta både ett långsiktigt och ett löpande perspektiv. Det långsiktiga perspektivet handlar om att planera, utveckla och tillgängliggöra verksamhetsmark och lokaler utifrån näringslivets samlade behov och kommunens framtida utveckling. Det handlar om att ha beredskap, framförhållning och förmåga att successivt skapa rätt förutsättningar för företagsetableringar, expansion och omvandling.

Samtidigt behöver kommunen kunna hantera inkommande mark- och lokalärenden på ett effektivt, samordnat och lösningsorienterat sätt. För företag som vill etablera sig, växa eller förändra sin verksamhet är det viktigt att kommunen upplevs som tillgänglig, möjliggörande och internt samordnad. Det gäller både i kontakten med enskilda företag och i samordningen mellan berörda funktioner inom kommunkoncernen.

2.4 Kompetensförsörjning och kompetensattraktion

En förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser och få personalen att stanna och utvecklas. Norrbotten är det enda länet i landet där företagen anger just kompetensbrist som det största hindret för tillväxt. Kompetensbristen är stor också inom många delar av offentlig sektor. Sambanden mellan inflyttning, kompetensförsörjning och företagsutveckling är mycket starka. Utmaningen handlar inte enbart om utbildningssystemets utformning eller enskilda utbildningar, utan i hög grad om att arbetskraftsunderlaget i arbetsför ålder är för litet i relation till behoven, såväl inom näringslivet som inom offentlig sektor.

Piteå har idag generellt mycket god kvalitet inom såväl grund- som gymnasieskolan, vilket utgör en viktig stöttepelare för all utveckling. Löpande nationella undersökningar vittnar om detta. Vidare bedriver vuxenutbildningen omfattande utbildningsinsatser, ofta med goda möjligheter att skraddarsy utbildningar för att tillgodose näringslivets behov.

Vuxenutbildningen har idag ungefär lika många studerande som Strömbackaskolan.

Utbildningarna vid Framnäs folkhögskola och Grans naturbruksgymnasium bidrar till att bredda utbildningsutbudet.

Fortsatt goda möjligheter till studier på plats i Piteå är också viktigt i syfte att attrahera nya människor att välja Piteå som bostadsort. När framtida utbildningsinsatser planeras kan de i detta program utpekade tillväxtområdena tjäna som vägledning vad gäller innehåll och riktning.

Piteå Kommun kommer vidare att intensifiera arbetet med kompetensattraktion framgent. Detta arbete kommer att bedrivas på bred front och involvera många aktörer, såväl inom Piteå Kommuns organisation som inom näringslivet.

2.5 Bostäder och service

Ett väl fungerande bostadsutbud är en grundförutsättning för utveckling, dels för kommunen i stort, men också för att våra företag ska kunna rekrytera och behålla sina medarbetare. För att möta behovet behöver kommunen säkerställa ett varierat och attraktivt bostadsbestånd som möjliggör inflyttning, rörlighet och livslångt boende. Kommunen ska därför verka för ett bostadsutbud som matchar behovet av attraktiva bostäder för medborgare och anställda. En god tillgång till bostäder ska stimulera etableringar, tillväxt och rekrytering. Bostadsbyggandet ska vara hållbart och bidra till attraktiva livsmiljöer i hela kommunen.

Piteå kommun ska verka för god och ändamålsenlig service i såväl stad som landsbygd, som en del av kommunens samlade attraktivitet för invånare och företag.

3 STRATEGISKA MÖJLIGGÖRARE

Förutsättningarna för ett starkt och växande näringsliv formas inte enbart av grundläggande faktorer som kompetens, mark, lokaler och infrastruktur. Därutöver finns ett antal strategiska möjliggörare som kan stärka Piteås långsiktiga utvecklingsförmåga och konkurrenskraft. Det handlar om faktorer, miljöer och utvecklingsspår som skapar bättre förutsättningar för företag att växa, främjar innovation och omställning samt bidrar till att nya affärsmöjligheter växer fram.

3.1 Digitalisering, automation och AI

Digitalisering, automation och AI är centrala möjliggörare för framtida konkurrenskraft. De skapar förutsättningar för ökad produktivitet, effektivare resursanvändning, nya affärsmodeller och bättre förmåga att hantera kompetensbrist. För Piteå är detta inte en helt ny utveckling. Inom delar av det lokala näringslivet, inte minst inom industrin, har digitalisering och automation under lång tid bidragit till att stärka företagens konkurrenskraft och utvecklingsförmåga. Utvecklingen bör därför inte enbart förstås som ett hot mot arbetstillfällen, utan också som ett sätt att öka förädlingsvärdet, stärka företagens långsiktiga konkurrenskraft och skapa nya affärsmöjligheter, även för underleverantörer och andra verksamheter i det lokala näringslivet.

3.2 Försvar, beredskap och robusta försörjningssystem

Försvar, beredskap och robusta försörjningssystem är strategiskt viktiga möjliggörare i en tid präglad av ökad osäkerhet, växande försvarsbehov och större krav på samhällelig motståndskraft. För norra Sverige, och Norrbotten i synnerhet, förstärks detta av Försvarsmaktens starka närvaro och expansion samt av Sveriges medlemskap i Nato. Det skapar nya behov kopplade till bland annat energi, logistik, infrastruktur, säkerhet och försörjningsförmåga, men också nya möjligheter för företag och andra aktörer att bidra med varor, tjänster och lösningar. För Piteå bör utvecklingen därför inte enbart förstås ur ett säkerhets- och beredskapsperspektiv, utan också som en möjlighet att stärka det lokala näringslivets långsiktiga konkurrenskraft och skapa nya affärsmöjligheter.

3.3 Industriell omställning och nya värdekedjor

Industriell omställning och nya värdekedjor är strategiskt viktiga möjliggörare i en tid då norra Sverige får en allt starkare roll i den gröna samhällsomställningen. Utvecklingen handlar både om nya värdekedjor som växer fram och om hur befintliga industriella system utvecklas, fördjupas och kopplas samman på nya sätt. I Norrbotten märks detta bland annat genom satsningar kopplade till fossilfri järn- och stålproduktion, gruvnäring, mineralförädling, vidareförädling av grön el och ny tillverkningsindustri. Detta skapar nya möjligheter för Piteås näringsliv att ta plats i flera delar av dessa värde- och leverantörskedjor, inte minst inom logistik och andra industrinära tjänster.

3.4 Jämställd arbetsmarknad och breddat näringsliv

En jämställd arbetsmarknad och ett breddat näringsliv är strategiskt viktiga möjliggörare för Piteås långsiktiga utveckling och konkurrenskraft. Förmågan att attrahera, behålla och utveckla kompetens påverkas av hur väl arbetsmarknaden erbjuder möjligheter för både kvinnor och män, i olika skeden av livet och inom olika delar av näringslivet. I ett läge där

kompetensförsörjning är en av Piteås största utvecklingsfrågor, och där kommunen särskilt behöver attrahera och behålla unga kvinnor, blir detta särskilt viktigt.

För Piteå handlar det om att skapa en mer diversifierad arbetsmarknad och ett näringsliv där fler ser möjligheter att arbeta, driva företag och utvecklas. Ett bredare näringsliv med fler typer av företag, yrken och karriärvägar kan bidra till ökad attraktivitet, bättre kompetensförsörjning och ett mer robust näringsliv över tid.

3.5 Forskning och innovation

Forskning och innovation är strategiskt viktiga möjliggörare för långsiktig konkurrenskraft och utveckling. De bidrar till att stärka företagens förmåga att förnya produkter, tjänster och arbetssätt samt att möta nya behov i en föränderlig omvärld. I Piteå finns flera kunskapsnoder och miljöer som är viktiga i detta sammanhang, inte minst genom RISE, Luleå tekniska universitet och det innovationsarbete som bedrivs inom näringsliv och offentlig sektor. För Piteå handlar detta också om att bygga vidare på de kunskapsmiljöer och kompetenser som redan finns, och att i högre grad omsätta dem i utveckling för näringslivet och samhället i stort. Genom att stärka samverkan mellan forskning, innovation, företag och offentlig verksamhet kan Piteå skapa bättre förutsättningar för ökat värdeskapande, nya affärsmöjligheter och långsiktig utveckling.

3.6 Attraktiva utvecklingsmiljöer

Attraktiva utvecklingsmiljöer är strategiskt viktiga möjliggörare för ett växande och konkurrenskraftigt näringsliv. De skapar förutsättningar för företag att etablera sig, växa, samverka och utveckla nya verksamheter. För Piteå handlar detta både om att vidareutveckla befintliga miljöer, såsom Haraholmen, Acusticumområdet och Kompositbyn i Öjebyn, och om att planera för nya miljöer utifrån framtida behov och olika verksamheters förutsättningar. Attraktiva utvecklingsmiljöer omfattar inte bara mark och lokaler, utan också tillgång till rätt infrastruktur, energi, logistik, kompetens och andra funktioner som är avgörande för företagens långsiktiga utveckling.

3.7 Norrbotniabanan

Norrbotniabanan är en strategisk möjliggörare för Piteås långsiktiga utveckling och konkurrenskraft. Den kan stärka tillgängligheten, förbättra kopplingarna till den större arbetsmarknadsregionen och skapa bättre förutsättningar för arbetspendling, godsflöden och företagsetableringar. Samtidigt påverkar satsningen hur mark och bebyggelse kan användas och ställer därmed nya krav på kommunens planering och på samspelet mellan infrastruktur, näringslivsutveckling och ortsutveckling. För Piteå blir det viktigt att aktivt ta tillvara de möjligheter som följer av denna förändring.

3.8 Positionering och platsattraktivitet

Positionering och platsattraktivitet är strategiskt viktiga möjliggörare för Piteås långsiktiga utveckling och konkurrenskraft. De stärker förutsättningarna att attrahera nya invånare, företag, investeringar och besökare, samtidigt som de bidrar till att tydliggöra Piteås roll i norra Sveriges största arbetsmarknadsregion. För Piteå handlar detta om att kraftfullt och samlat lyfta ortens styrkor som bostadsort, besöksmål och etableringsort, men också om att synliggöra de

möjligheter som följer av kommunens läge i en större regional helhet. Arbetet behöver bedrivas långsiktigt och i nära samverkan mellan kommunen, näringslivet och andra relevanta aktörer.

4 PRIORITERADE TILLVÄXTOMRÅDEN

De utpekade tillväxtområdena utgår från branscher och sektorer där Piteås näringsliv redan har tydliga styrkor och särskilda konkurrensfördelar i ett regionalt, nationellt eller internationellt perspektiv. Inriktningen är att bygga vidare på och utveckla det som redan finns, så att befintliga styrkor, företag och miljöer kan bidra till ökat värdeskapande, stärkt konkurrenskraft och långsiktig tillväxt.

Arbetet inom respektive tillväxtområde ska bedrivas långsiktigt och bygga på samverkan mellan relevanta aktörer inom området och dess värdekedjor. Förutsättningarna ser samtidigt olika ut mellan områdena. I vissa fall finns redan en stark organisering och etablerade utvecklingsfunktioner, medan det i andra fall finns behov av ett mer aktivt kommunalt engagemang. Kommunens roll kan därför variera mellan olika områden, exempelvis i frågor som rör utvecklingsmiljöer, kompetensförsörjning, profilering och samverkan. Ett arbete ska därför initieras för att tillsammans med berörda aktörer utveckla formerna för hur arbetet inom respektive tillväxtområde ska organiseras och bedrivas.

4.1 Skogliga näringar

De skogliga näringarna omfattar verksamheter som bygger på skogens resurser och värdekedjor. Det handlar om skogsbruk, sågverk, massa- och träindustri samt vidareförädling av skogliga råvaror och närliggande verksamheter inom exempelvis energi, logistik, teknik och innovation.

Piteå har en lång och stark tradition inom de skogliga näringarna. Skogen och skogsindustrin utgör en viktig bas i det lokala näringslivet och här finns både stark industriell kompetens, strategisk hamnverksamhet och företag i flera delar av den skogliga värdekedjan.

Skogsnäringen är inte bara en ekonomisk motor utan också en nyckelresurs i den gröna omställningen. I Piteå finns därför goda förutsättningar att bygga vidare på befintliga styrkor och samtidigt bidra till utvecklingen av nya produkter, processer och affärsmöjligheter kopplade till skogens råvaror.

Viktigt framåt är att stärka konkurrenskraften i befintliga verksamheter och samtidigt ta tillvara de möjligheter som följer av ökad efterfrågan på hållbara material, fossilfria lösningar och vidareförädling inom den växande bioekonomin. För Piteå handlar det om att bygga vidare på den kompetens och de miljöer som redan finns, och att stärka samverkan mellan företag, forskning, utbildning och offentliga aktörer.

4.2 Besöksnäring och handel

Besöksnäring och handel omfattar verksamheter som skapar upplevelser, service och kommersiellt utbud för både invånare och besökare. Det handlar bland annat om hotell, restauranger, evenemang, besöksmål, handel, butiker och andra verksamheter som bidrar till ett levande och attraktivt Piteå.

Piteå har starka förutsättningar inom besöksnäring och handel. Besöksnäringen är redan idag betydande och Piteå Havsbad är en viktig motor, samtidigt som mindre aktörer inom besöksnäringen bidrar till bredd, utveckling och attraktionskraft i hela kommunen. Handel och besöksnäring har också stor betydelse för stadskärnan, för landsbygdens utveckling och för bilden av Piteå som plats att bo, leva och besöka. Samtidigt finns utmaningar, inte minst kopplat till konkurrens från e-handel och handel i andra kommuner, behovet av ett fortsatt attraktivt utbud och tillgången till rätt kompetens, exempelvis flerspråkig personal inom delar av besöksnäringen.

Viktigt framåt är att stärka Piteå som en attraktiv året-runt-destination och att utveckla samspelet mellan besöksnäring, handel, evenemang, platsattraktivitet och den lokala livsmiljön. För Piteå handlar det om att bygga vidare på befintliga styrkor, stärka förutsättningarna för fler växande företag och bidra till ett attraktivt utbud för både invånare och besökare. En levande stadskärna, starka besöksanledningar och god samverkan mellan offentliga och privata aktörer blir centrala delar i det arbetet

4.3 Kulturella och kreativa branscher

De kulturella och kreativa branscherna omfattar verksamheter som bygger på kulturella värden, konstnärliga uttryck och kreativa processer. Det handlar bland annat om musik, dans, film, dataspel, media, form, design, litteratur, scenkonst och andra verksamheter där kreativ kompetens, idéutveckling och innehållsskapande är centrala delar av verksamheten.

Piteå har starka tillgångar inom de kulturella och kreativa branscherna. Området har en tydlig koppling till Acusticumområdet, till utbildning och forskning samt till de miljöer och aktörer som under lång tid bidragit till att ge Piteå en särpräglad position inom kultur och kreativitet. Samtidigt har området mött utmaningar under senare år, inte minst genom att antalet studenter, lärare och forskare vid campusområdet minskat. För Piteå är de kulturella och kreativa branscherna viktiga, både för att bredda arbetsmarknaden och för att stärka kommunens attraktivitet som plats för boende, företagande, studier, besök och evenemang.

Viktigt framåt är att stärka de miljöer, nätverk och funktioner som gör det möjligt för området att utvecklas. För Piteå handlar det om att bygga vidare på befintliga styrkor, stärka kopplingarna mellan kultur, utbildning, forskning och näringsliv samt skapa goda förutsättningar för fler verksamheter, samarbeten och utvecklingsinitiativ inom området. I detta sammanhang är utvecklingen av Acusticumområdet av särskild betydelse.

4.4 Miljöteknik och kompositer

Miljöteknik och kompositer omfattar verksamheter som utvecklar teknik, material och lösningar med betydelse för energiomställning, resurseffektivitet och hållbar industriell utveckling. Området rymmer både utveckling av förnybara energilösningar och avancerade material, såsom kompositer, med tillämpningar inom bland annat energi, industri och transporter.

Piteå har goda förutsättningar inom området genom sin koppling till den gröna omställningen, tillgången till energi, närheten till industriella värdekedjor och de forsknings- och

utvecklingsmiljöer som finns i kommunen. Här finns verksamheter och kompetenser med relevans för bland annat förnybara drivmedel, energilagring, nya material och industriella tillämpningar. RISE utgör en viktig nod i detta sammanhang, liksom de miljöer som vuxit fram med koppling till testning, utveckling och tillämpad innovation. Området är samtidigt kunskapsintensivt och påverkas starkt av teknikutveckling, investeringsbehov och internationell konkurrens.

Viktigt framåt är att bygga vidare på de styrkor som redan finns i Piteå och stärka kopplingarna mellan forskning, innovation, näringsliv och industriell tillämpning. För Piteå handlar det om att skapa goda förutsättningar för fler utvecklingsinitiativ, nya samarbeten och ökad kommersialisering inom området, samtidigt som platsens roll i den gröna industriomställningen stärks.

4.5 De gröna näringarna

De gröna näringarna omfattar verksamheter som bygger på brukandet av mark, vatten och biologiska resurser. Det handlar framför allt om jordbruk, trädgård, livsmedelsproduktion och vidareförädling, men också om verksamheter som bidrar till utveckling, innovation och företagande med utgångspunkt i landsbygdens resurser.

Piteå har goda förutsättningar inom de gröna näringarna. Jordbruket domineras av mjölk- och köttproduktion och en stor andel av åkermarken används för vallodling. Även odling och förädling av potatis och grönsaker har betydelse i kommunen. Området är viktigt både för sysselsättning, företagande och landsbygdsutveckling, men har också fått ökad strategisk betydelse i takt med att frågor om livsmedelsförsörjning, beredskap och självförsörjningsgrad har blivit mer aktuella. Samtidigt står området inför utmaningar kopplade till lönsamhet, generationsväxling, kompetensförsörjning och behovet av fortsatt utveckling och diversifiering.

Viktigt framåt är att stärka förutsättningarna för ett livskraftigt och konkurrenskraftigt företagande inom de gröna näringarna. För Piteå handlar det om att bygga vidare på de resurser och verksamheter som redan finns, stärka möjligheterna till vidareförädling och innovation samt bidra till en stark framtidstro på landsbygden. I detta sammanhang är Grans naturbruksgymnasium och andra utvecklingsmiljöer viktiga för kompetensförsörjning, kunskapsutveckling och långsiktig utveckling inom området.